O, VA PÖTA DOM Ä I SINA KULIGA KOSTYMER!
HÄR VARE UNDER FÖRHISTORISKA DJUR!
GÅ INTE FÖR NÄRA, BARN
DEN LÄT VERKLIGEN LATTJO, DEN DÄR
TRUDELUTTEN!
— OCH NATURLIGTVIS PÅ SKANSEN. VILKET TYVÄRR KAN FÖRLEDA FOLK ATT BETRAKTA SPELEMÄNNEN SOM ENBART KURIÖSA MUSEIFÖREMÅL.

VILKET DOM NUMERA MINST AV ALLT ÄR!
FRÅGA BARA LEKSANDSKARLEN LILLEBROR SÖDERLUNDH!
HAN Ä INTE ME PÅ SKANSEN I DAG MEN HÖRDE TILL DE 140 DALASPELMÄN SOM FIRADE 40-ÅRSJUBILEET I GESUNDA OCH MORA I SÖNDASS! DÄR VILADE INGA LESSAMHETER!
ATT KOMPA EN GÅNGLÅT FRÅN MOCKFJÄRD ME RULLSTRÅK Ä RENA LIUSELIXIRET! TAA-DERIAN-LIAN LAA TADDERADDE-RIAN LIAN LAA!
ZORNS LÅTTÄVLAN I GESUNDA 1/9 1906 GAV NYTT LIV ÅT SVENSK FOLKMUSIK.
SPELMÄN RESTE STENEN 1946.
BREDVID STENEN SKÅDAS RED. ANDERS OHLSSON I MORA — SOM VAR MED 1906 RE'N — SAMT ZORNKULLAN PAR PREFERENCE GERDA BOETHIUS

A-B. 7·7·1946.

A. B. 7.7.1946.

I GESUNDA HADE MAN OCKSÅ ÄRAN
Å NÖJET ATT FÅ BLANDA SINA ENKLA TONER
MED 81-ÅRINGEN HJORT-ANDERS,
VARS KRUSIDULLER
FICK FÖRSTA PRIS
REDAN VID STÄMMAN
1908
HELA LANDET
VAR FÖRRESTEN
REPRESENTERAT.
VAD SÄJS
OM DENNE
SIRATLIGE
ROCOCO-HERRE,
SVANTE
PETTERSSON,
LÄRBRO,
GOTLAND!
OCH
SÖRMLÄNNINGEN
JAN MARTIN
JOHANSSON
i BASKER!
JOHAN
OLSSON,
UPPLAND.
MORÆUS, ORSA
FÄRJE,
ST. SKEDVI
EN ALTIGENOM
KRY, GLAD O. LÅTSUGEN
SPELMANSGENERATION!
SOM BL.A. GLADDE
HUGO ALFVÉN
SOM TILL NÄSTA MÖTE
LOVADE BYTA UT
SNUGGAN MOT
SPILOPIPA.
DALARNAS SPELMANSFÖRBUND
HÄLSAR STOCKHOLMSMÖTET UNDER LOCKROPET:
LÅTOM LÅTEN LÅTA!

D.N. 2.7.46

Dalaspelmän hyllade Zorn

Från Dagens Nyheters korrespondent.

MORA, söndag.

På söndagen firades i Gesunda vid Siljan 40-årsminnet av Morakonstnären Anders Zorns första spelmansstämma. Minnet högtidlighölls med avtäckandet av en minnessten, rest av Sveriges allmogespelmän.

Avtäckningen förrättades av Dalarnas hövding, Gustaf Andersson, och omkring 150 allmogespelmän från 12 av landets 15 spelmansförbund bidrog till att skänka glans över minneshögtiden med sin närvaro och med sin musik, alla i sockendräkter. Drygt tusentalet intresserade fylkade sig kring hundramannaorkestern.

Minneshögtidligheten inleddes med en vallåt på horn av Karl Gustaf Färje från Älvdalen. Sedan spelade alla spelmännen upp Frisells brusande gånglåt under ledning av Dalarnas spelmansförbunds ordförande Knis Karl Aronsson.

Vid avtäckandet av den resta minnesstenen erinrade Dalahövdingen om den första spelmansstämman, som kom att betyda en vändpunkt i allmogemusikens historia i vårt land. Sedan sjöngs unisont "Om sommaren sköna". Den i vacker Gesundagranit huggna stenen är närmare två meter hög och bär texten: "Zorns låttävlan i Gesunda den 1 september 1906 gav nytt liv åt svensk folkmusik. Spelmän reste stenen 1946."

Sollerö hembygdskör sjöng, och spelmanslagen från Mora, Orsa och Rättvik underhöll med musik.

Allmogespelmännens nestor i Dalarna, 81-årige Hjort Anders Olsson från Bingsjö, som utgick som segrare vid spelmansstämman i Mora 1908, återfanns också i dagens stora spelmansskara.

Eftermiddagens spelmansstämma på Zorns Gammelgård i Mora gick helt i folkmusikens tecken. De 150 spelmännen inledde med gemensam musik, och Mora hembygdskör sjöng under rektor Janne Robsons ledning.

Knis Karl Aronsson (t. v.) och Arthur Halvarsson från Leksand.

Professor Gerda Boëthius välkomnade, och landshövding Andersson utdelade det av Zorn instiftade förtjänsttecknet i guld till dr Hugo Alfvén, Karl Gudmundsson, Karl Sporr och Janne Robson samt Zornplaketten till riksspelmännen Knis Karl Aronsson, Evert Åhs och Petters Erik Eriksson.

Dalarnas spelmansförbunds ordförande, teknolog Knis Karl Aronsson, utdelade till Hors A. Evert Berg och Spel Erik Andersson Dalarnas spelmansförbunds förtjänsttecken. Till hedersledamöter kallades dr Hugo Alfvén, professor Gerda Boëthius, professor Oskar Lindberg, violinisten Karl Sporr, riksspelman Hjort Anders Olsson, Bingsjö, och redaktör Anders Olsson, Mora.

Riksspelmansstämman i Sthlm 5-7 juli 1946

Vi dansar och spelar för Stockho

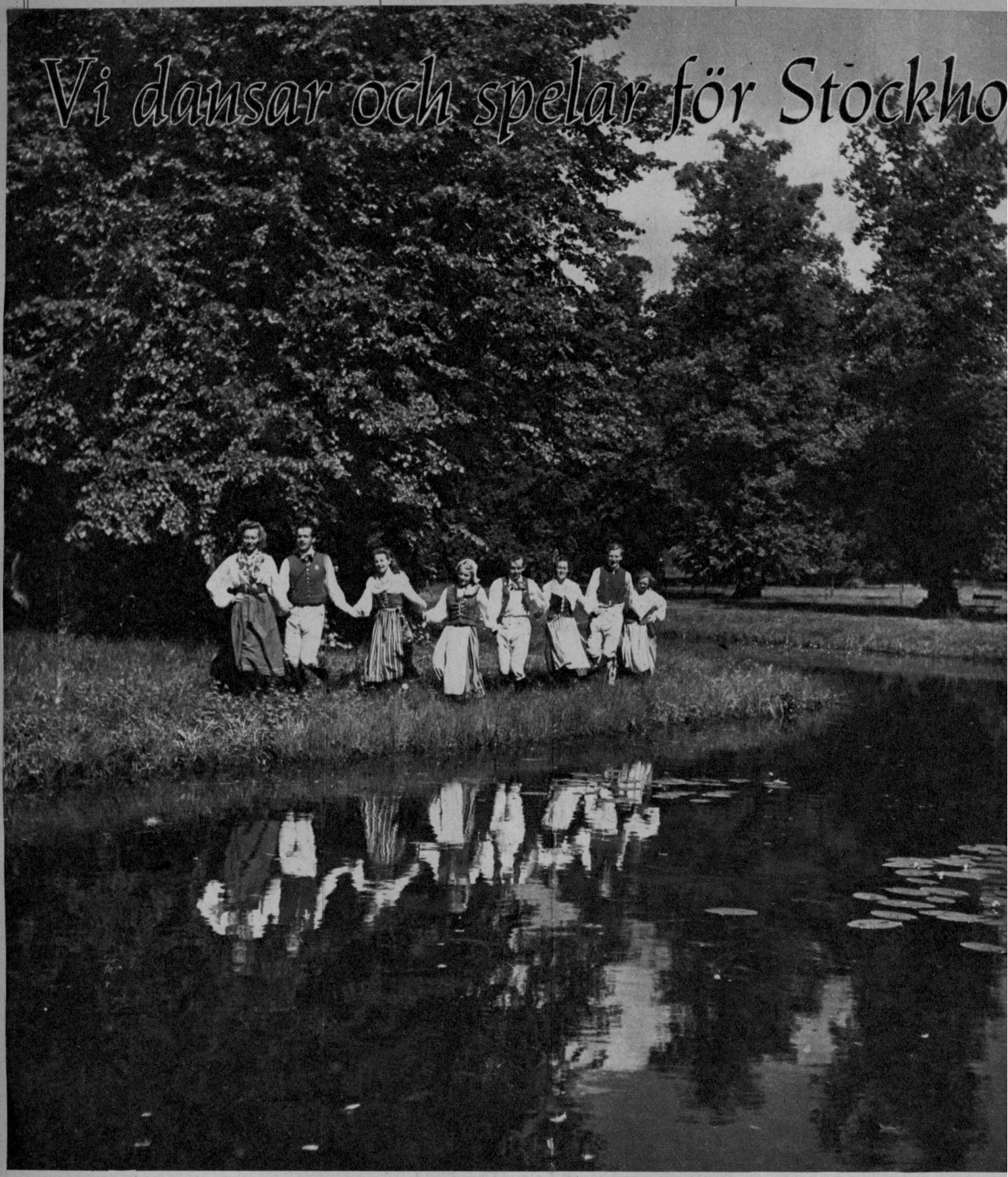

INSPIRERAD AV DROTTNINGHOLMS NATUR LEDDE EVA JOHANSSON I MORADRÄKT LANGDANSEN LÄNGS DAMM

Tidningen Se 10.7.1946.

Aldrig har väl Stockholm sett så många byxbakar av mollskinn, livrockar i vadmal, bjärtbroderade schalar och nätta hättor som under den nyligen hållna Riksungdomsstämman i huvudstaden. Omkring 1300 nationalklädda ungdomar från hela landet, förstärkta av representanter från Danmark, Norge, Finland och Island hade tillfälligt flytt från landsbygden till storstadens mera kvalmiga sommarhetta. Samtidigt hade alla landets spelmän strömmat samman också de i nationaldräkter. Det var en tjusig syn att se och ett ljuvligt ljud att höra, när det långa brokiga tåget med ett par hundra fioler och nyckelharpor i täten tågade in på Stadion till Korsfanornas fest. Tyvärr var det ganska tomt på läktarna, när de olika länderna i den ljumma kvällen dansade och spelade sin hembygds och sitt hemlands säregna danslekar. Inte minst intressant var de isländska glimabrottarnas uppvisning, som gav intryck av gammalnordiskt vikingalynne.

På stämmans andra dag gjorde deltagarna en utflykt i tre stora båtar till Drottningholm. Det är därifrån bilderna på detta uppslag är tagna. Senare på dagen kom festligheternas höjdpunkt på Skansen där statsrådet Danielson jubileumstalade och tackade Ungdomsringen för vad den gjort för att motverka ett förflackande nöjesliv och betygade sin glädje över att »hembygdsintresset växer sig allt starkare»...

Hela dagen dansades det sedan på Solliden och på Skansens alla bygdegårdar. Och den dagen var det bättre publikanslutning. Tiotusentals stockholmare mötte under dagen upp för att titta på det vackra skådespelet. De grannaste dräkterna hade kanske norrmännen med sina tofsar och brodyrer och deras dans »Hallingen», som solodansades av Örnulft Öiseth, hopkrupen med utslagna armar och den svarta luggen flygande i pannan. Men också danskarna och finnarna visade upp livliga och roliga dansformer.

Kvällen var de svenska spelmännens. På Sollidens estrad fick inte mindre än 73 spelmän mottaga Zornmedaljen (instiftad av Anders Zorn 1910), och över hundratalet lät höra sig under »Krumelurens» ledning från snäckan. På Högloftet och Nyloftet dansade man sen nästan som i hemmamiljö en bra bit in på natten. *(SE-reportage: Åke Wallin — A. Rygin.)*

»Krumeluren», riksspelmännens dirigent, folkskollärare *Gustaf Vetter* från Katrineholm. Fyrtiofemåringen är från början Gränna-pojke av gammal spelmansätt.

Matti Forsman är från Dickosby i Finland och tillhörde den 60 man starka finska truppen. Han har 54 år på nacken, tillhör Finlands musikerförbund och har tidigare gästat Sverige.

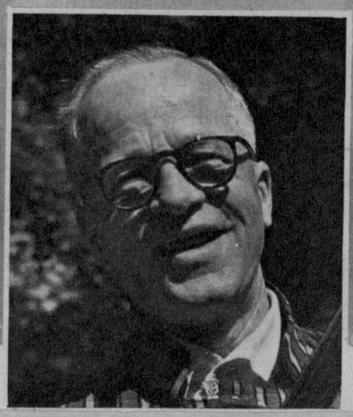

Olof Tillman, bonde från Dala-Floda, är 67 år och har spelat från det han var 7 år, Zornmärket i brons, silver och guld pryder bröstet. Hans tre söner är också spelmän.

Per J. Boström från Vallby i Tierp är virtuos på nyckelharpa, ett instrument som han trakterat jämte smedhammaren under de sista 35 åren. Han har nyligen fyllt 75 år.

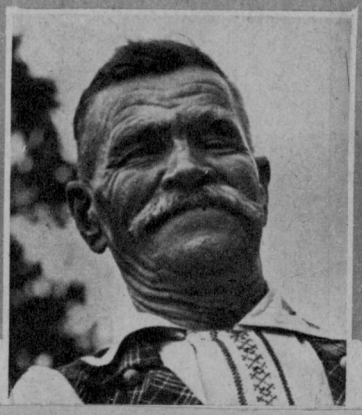

Conrad Carlsson från Gö
har gett sig spelmanslivet
i våld och försörjer sig tr
sina 66 år gott på att sp
mazurkor, polskor och ham
danser på bröllop och f

Janne Mårtensson från K
träsk i Åsele är nu 73 år
har hanterat fiol sen han
»lillpojke». Till sin dag
profession är den pigge
ringen jaktuppsyningsman

C. E. Hartman från Bång
fick en klarinett när har
åtta år. Den lärde har
hantera så väl att han
exercisen fick gå i täten
spela och slapp bära pack

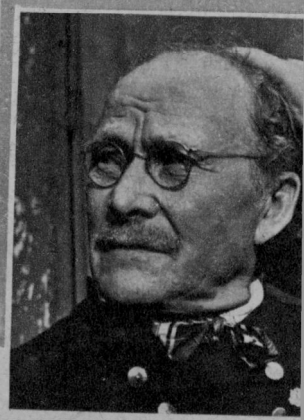

Gullis-Erik Andersson är 60 år, skogsarbetare och bonde från Mässbacken i Orsa socken i Dalarna. Han började spela fiol vid 12 års ålder och är flitigt utnyttjad därhemma.

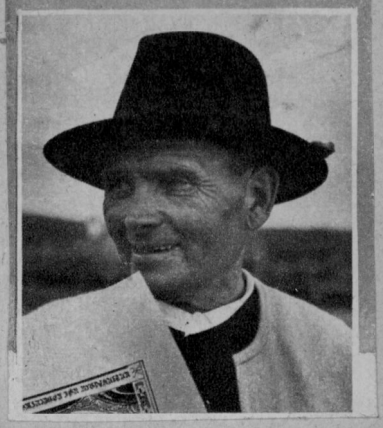

Einar Olsson är närkingebo från Lidkyrka, där han är lantbrukare och kyrkvärd. Han är endast 46 år och tillhör alltså de yngre spelmännen bland deltagarna.

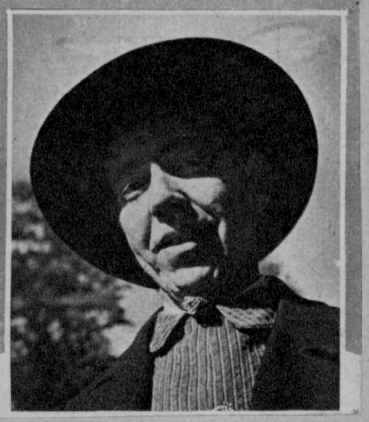

Täpp-Ernst Arkö heter denne 58-årige morapojke, som spelat bygdelåtar sedan sitt nionde levnadsår. Numera är han avdelningschef i Clearingnämnden i Stockholm.

En bild som symboliserar Ungdomsringens nordiska anknytning. Längst t. Yrjö Halme och Hilkka Tuominen, Finland, överst i mitten Henrik Erstad oc Olga Sandvik, Norge, t. v. Holger Svensson och Käthy Gustavsson, Sverig med ryggarna åt kameran Axel Vognsgaard och Grete Jacobsen, Danmar.

Kate. Kur. 9.7.46

Magister Wetter anger tonen

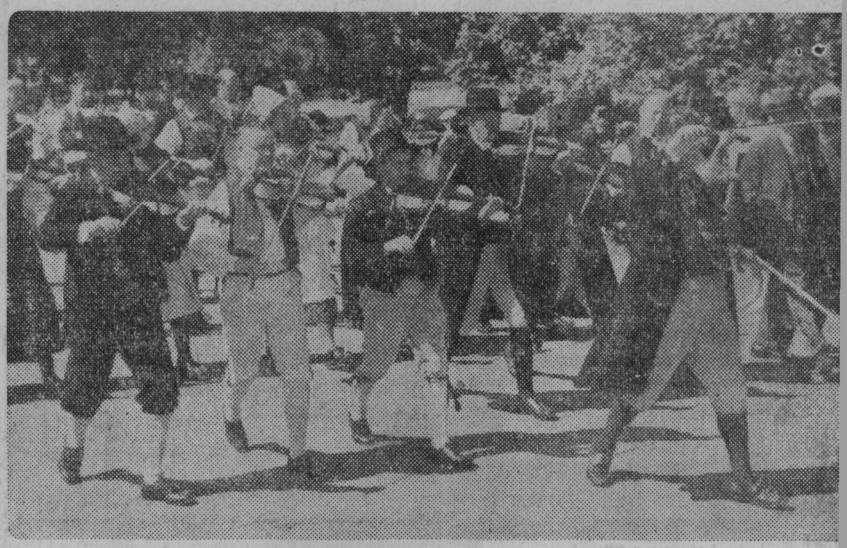

Svenska ungdomsringen har haft jubileumsfest i Stockholm med deltagare från de nordiska länderna. — Här kommer festtåget med spelmännen i spetsen, dirigerade av magister Gustaf Wetter, Katrineholm.